

המשקל, אולם הפעם כלפי מטה, כך שהמדד בפועל היה נמוך מן החזוי. סטייה שלילית זו, כאחוז בממוצע, נבעה בעיקר מהעלייה החדה של המחירים הסיטוניים (בעקבות עליית מחירי הדלקים) לעומת עלייה מתונה בלבד של מדד המחירים לצרכן. לנוכח התחדשות העלייה של מחירי הדלקים והפיחות המסתמן במטבע המקומי, במקביל לירידה המתונה שנרשמה במדד המחירים לצרכן, נותרה גם בתחילת 2005 הסטייה השלילית משיווי המשקל ארוך הטווח. כפי שניתן לראות מהדיאגרמה, פערים אלו אינם מתמידים לאורך זמן והם צפויים להיסגר בהמשך.

על סמך ניסיון העבר, נראה כי הפער צפוי להיסגר על ידי עלייה במדד המחירים לצרכן בחודשים הקרובים. זאת משום שהבדיקה מלמדת כי מבין שלושת המשתנים שנאמדו (המחירים לצרכן, המחירים הסיטוניים ושער החליפין), רק מדד המחירים לצרכן מגיב על סטיות משיווי המשקל של הטווח הארוך. כאשר המדד בפועל היה נמוך מן החזוי (סטייה שלילית), למשל כתוצאה מהאצה במדד הסיטוניים ו/או עלייה בשער החליפין מעבר להתפתחות מדד המחירים לצרכן, נרשמה עלייה בשיעור האינפלציה בחודשים העוקבים: כבר במהלך ארבעת החודשים הראשונים מאז היווצרות סטייה שלילית של כאחוז (כששאר הדברים קבועים), עלה שיעור האינפלציה במחצית האחוז.

בחינה אזורית של שינויים בפעילות הכלכלית

אחת השאלות המעניינות ביחס למחזור העסקים היא אם הוא משפיע במידה שונה על מגזרים שונים במשק. סוגיה זו נבחנת להלן בהסתכלות גיאוגרפית: האם ניתן להבחין בהבדלים בפעילות הכלכלית בין אזורים שונים בארץ במהלך מחזור העסקים האחרון, מאז שנת 2000? עוצמת המשבר בתחילה וקצב ההתאוששות בהמשך מספקים הזדמנות נאותה לבדיקה כזאת.

ההבדלים האזוריים עשויים להשתנות מענף ענף. להלן נבחן את הפעילות בשלושה ענפים - התעשייה, השירותים העסקיים והמלונאות³. בחירת הענפים והמדד לתיאור כל ענף הושפעה ממגבלת הנתונים. הממצאים מלמדים כי במחזור העסקים מאז 2000 הייתה האזוריות ניטרלית בענף התעשייה, בענף השירותים העסקיים היא הייתה ניטרלית מבחינת כיוון השינויים ועוצמתם אך לא מבחינת עיתויים, והפעילות בענף המלונאות הייתה מוטה לטובת הדרום.

בחינה אזורית של הענפים האמורים עדיין אינה נותנת תמונה כוללת על מצבו היחסי של כל אחד מהאזורים. לפיכך נבחן לבסוף גם את שיעור האבטלה במחוזות השונים, כמדד לפעילות המצרפית בהם.

³ לניתוח אזורי של ענף הבנייה (גמר דירות) ראו דוח בנק ישראל לשנת 2004, פרק התוצר, עמ' 91-94.

מסטיות המשתנים מהקשר של הטווח הארוך. הבדיקה מראה כי בשנים 1997 עד 2005² מדד המחירים לצרכן, מדד הסיטוניים ושער החליפין של השקל ביחס לדולר (המשקף בחלקו את מחיריהם של מוצרי הצריכה המיובאים) נעו יחד, ובטווח הארוך משקלותיהם של מדד הסיטוניים ושער החליפין במדד המחירים לצרכן הם 40 אחוזים ו-35 אחוזים, בהתאמה.

דיאגרמה ב'2- מתארת את הסטיות של מדד המחירים לצרכן מרמת שיווי המשקל החזויה של הטווח הארוך. ניתן לראות שבמרבית תקופת המדגם הסטיות הן לפרקי זמן קצרים, ואילו בשנתיים האחרונות הסטייה היא ממושכת – בשנת 2003 כלפי מעלה (בהמשך לסטייה ב-2002) ובשנת 2004 כלפי מטה.

במחצית השנייה של 2002 ובמהלך 2003 הייתה הרמה בפועל של מדד המחירים לצרכן גבוהה מהרמה החזויה בטווח הארוך (סטייה חיובית), שכן המחירים לצרכן באותה תקופה ירדו בשיעור קטן יותר מירידת שער

החליפין. הפער בין המדד בפועל למדד החזוי נסגר לקראת סוף 2003, עקב עלייה במחירים הסיטוניים ובשער החליפין במקביל להמשך הירידה המתונה של המחירים לצרכן.

במהלך 2004 ניכרה שוב סטייה מתמשכת מרמת שיווי

² האמידה נעשתה מינואר 1997 עד פברואר 2005. באמידה פורק מדד המחירים הסיטוניים לשתי קבוצות: האחת - ענפים עתידי דלקים (זיקוק נפט ומוצרי ענף מוצרי הפלסטיקה והגומי), שמשקלם במדד הסיטוניים 8 אחוזים בקירוב; השנייה - יתר הענפים.

התעשייה והשירותים העסקיים

דיאגרמה ב-3 מציגה את השינויים ברמת הפעילות בענף התעשייה ובענף השירותים העסקיים לפי סקר החברות של בנק ישראל. הממד מבוסס על מאזני הנטו של דיווחי החברות לגבי העלייה או הירידה ברמת פעילותן בכל רביע. הפעילות בתעשייה נמדדת לפי הדיווחים על התפוקה, ובשירותים העסקיים - לפי הדיווחים על הפדיון.

החברות חולקו לפי מיקומן לשני אזורים - המרכז (מחוזות ת"א, המרכז, ירושלים ויהודה ושומרון) והפריפריה (מחוזות הצפון, חיפה והדרום). סיווג החברות לפי אזורים חייב השמטה של חברות גדולות בעלות פריסה ארצית. כן הושמטו מהבדיקה ענפים שבהם אין משמעות למיקומה של החברה (כגון חברות בנייה ותחבורה ותקשורת).

ניתן לראות כי כללית יש בשני הענפים מיתאם בולט בין הפעילות במרכז ובפריפריה. כניסת המשק למיתון בסוף 2000 הורגשה היטב בשני הענפים בכל אחד מהאזורים, וכך גם היציאה ממנו ב-2003. עוצמת השינויים דומה אף היא. עם זאת יש הבדל מעניין בין הענפים. השינויים בפעילות התעשייה מתרחשים בו-זמנית במרכז ובפריפריה. (מבחן סטטיסטי מצביע על מיתאם בו-זמני מובהק). גם בשירותים השינוי הוא בו-זמני עד 2003, אולם מתחילת 2003 מסתמן בהם פער בעיתוי השינוי בפעילות: השינוי במרכז מקדים בשני רביעים את השינוי בפריפריה. (הפיגור מובהק מבחינה סטטיסטית). המיתאם הבו-זמני בתעשייה מתקבל על הדעת, משום שמכירות המפעל הן בדרך כלל לשוק הארצי או ליצוא, ולכן אינן תלויות ברמת הפעילות הכלכלית באזור; לעומת זאת, המכירות של חלק מהשירותים העסקיים הן בעלות אופי מקומי יותר, ולכן סביר שפעילותם מושפעת מהביקוש האזורי. ההתאוששות הנוכחית במשק נשענת על הענפים עתירי הידע, והללו ממוקמים בעיקר במרכז הארץ; לכן סביר שהיא תורגש באזור זה מוקדם יותר. בכל זאת לא ברור מדוע לא נוצר פער דומה בעיתוי בעת הכניסה למיתון של סוף 2000, כאשר הפגיעה התמקדה בענפים המתקדמים.

אחת ההשלכות של ממצאים אלה היא כי, להבדיל מענפים אחרים, קיומה של תעשייה בפריפריה עשוי להקטין את ההשפעה הדיפרנציאלית של מחזור העסקים על אזורי הארץ השונים, כלומר למתן את הפערים הבין-אזוריים קצרי הטווח הנגרמים בעת גיאות או שפל. כנגד זאת חשוב לזכור כי הפריפריה גם סבלה מהשפעות ארוכות טווח של היחלשות התעשייה המסורתית, שהתרכזה שם. נוסף על כך, אם ענפי תעשייה שונים מתמקמים באזורים שונים יהיה כל אזור חשוף לסיכונים הייחודיים של אותו ענף.

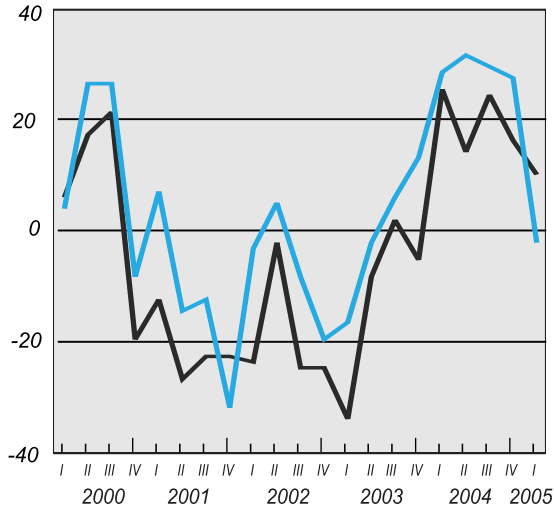
ענף המלונאות

בתי המלון מספקים דוגמה מעניינת להיבט האזורי של שינויים בפעילות הכלכלית. ההבדלים האזוריים ביניהם נובעים משני דברים: ראשית, הם נבדלים במידת התלות

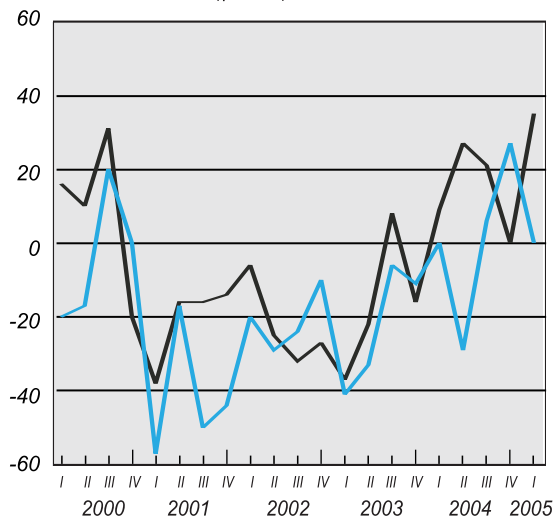
דיאגרמה ב-3

הפעילות לפי סקר החברות של בנק ישראל¹,
2005 עד 2000

התעשייה (התפוקה)

השירותים (הפדיון)

הפריפריה — המרכז

¹ מעודכן עד מארס 2005.

שלחם בישראלים לעומת תיירים, ולפיכך שינויים בתיירות החוץ יחסית לתיירות הפנים ישפיעו עליהם באופנים שונים; שנית, המלונות באזורים השונים חשופים במידות שונות להשפעה הישירה של פיגועים.

דיאגרמה ב-4 מתארת את התפתחות מספר הלינות הכולל ואת לינות הישראלים והתיירים בבתי מלון לפי אזור בשנים 1991-2004. ארבעת האזורים שהוגדרו הם חיפה והצפון, תל אביב והמרכז, ירושלים, הדרום. בולטת מגמה ארוכת טווח של עלייה באזור הדרום (אילת וים המלח) בהשוואה

לינות התיירים בכל האזורים, אולם בהשפעתו על הפעילות הכלכלית של המלונות השוני ביניהם רב. המשבר ממחיש את הרגישות השונה של האזורים לתיירות חוץ מול תיירות פנים ולמצב הביטחוני. ההבדלים בולטים בייחוד בהשוואה בין הדרום לבין ירושלים והמרכז. מספר הלינות הכולל ירד רק מעט בדרום, אך ירד משמעותית בשאר האזורים. זאת אף על פי שלינות התיירים בדרום ירדו בשיעור גדול יותר מאשר בירושלים ובמרכז. לכך שתי סיבות: האחת היא משקל הנמוך במיוחד של לינות התיירים בדרום (כ-10 אחוזים בשנים האחרונות); השנייה, מספר הישראלים בדרום המשיך לעלות במידה משמעותית גם בשנות המיתון לעומת עליות קלות בלבד בשאר האזורים. משקל התיירים בצפון דומה לזה שבדרום, אולם הירידה בסך הלינות בו דומה יותר לאלה שבירושלים והמרכז (אף כי מתונה מהן), משום ששיעור הירידה בצפון היה קיצוני מאשר באזורים האחרים.

הפגיעה בענף המלונאות בדרום במהלך המשבר האחרון הייתה אפוא קטנה יחסית לשאר האזורים. עם זאת ראוי לציין מספר גורמים המגבילים את תרומת המספר הגבוה של הלינות לכלכלת הדרום: העלייה בלינות הישראלים בשנות המשבר הושגה תוך ירידת מחירים, המלונות בדרום מרוכזים בשני אתרים (אילת וים המלח), וחלק מהמועסקים בהם הם עובדים זרים.

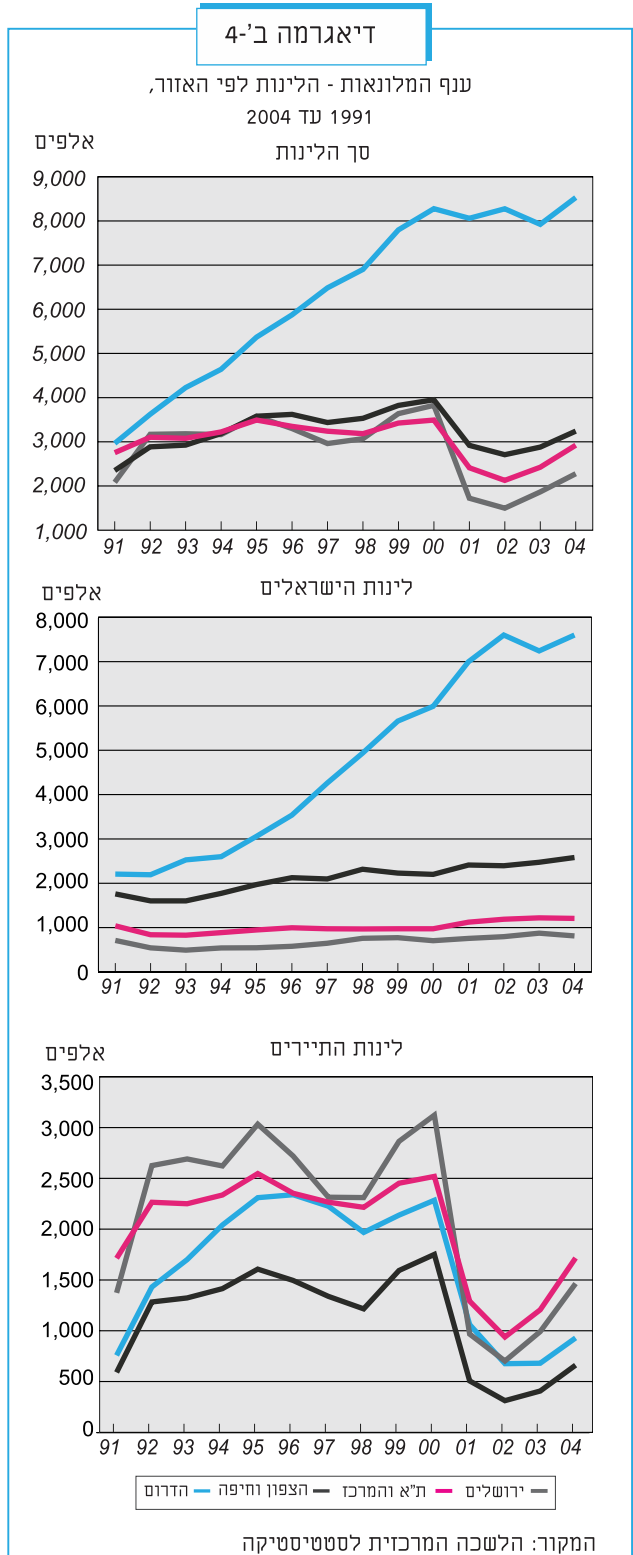
שיעור האבטלה

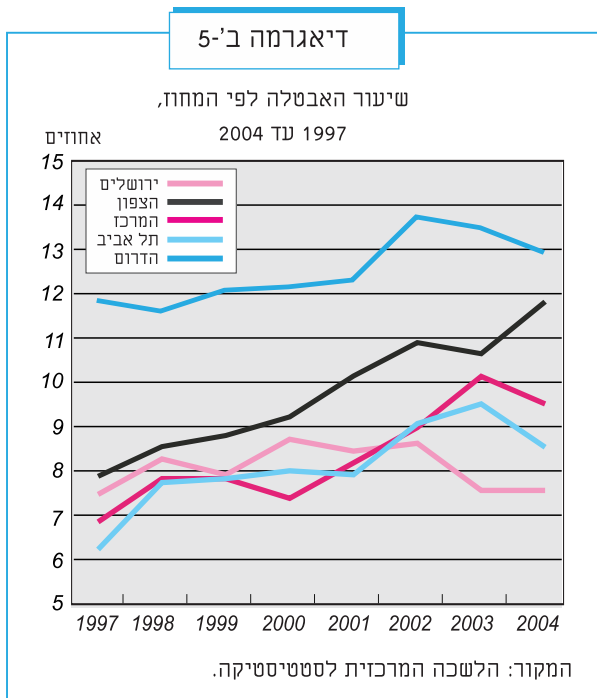
הדיון לעיל התייחס לשלושה ענפים נבחרים, ואין בו כדי ללמד על מצבו הכלכלי הכולל של כל אחד מהאזורים. שיעור האבטלה האזורי עשוי לשקף במידה רבה יותר את רמת הפעילות הכלכלית בכל אזור. דיאגרמה ב-5 מציגה את שיעור האבטלה בחמישה מחוזות בשנים 1997-2004. היא ממחישה את ההבדלים ביניהם הן ברמת האבטלה לאורך זמן והן בהתפתחותה במהלך מחזור העסקים האחרון. בהסתכלות ארוכת טווח בולט כי שיעור האבטלה בדרום ובצפון גבוה באופן עקבי מאשר במרכז הארץ.

המשבר ששרר במשך מאז 2000 התבטא בעליית שיעורי האבטלה ברוב המחוזות בשנים 2001 ו-2002. ההתאוששות הורגשה בירידת שיעור האבטלה בחלק מהם בסוף התקופה. למרות ההבדלים ברמת האבטלה, כיווני התפתחותה בדרום בשנים האחרונות דומים לאלה שבמחוזות תל אביב והמרכז. לעומת זאת בצפון ובירושלים ניתן להבחין במספר הבדלים חשובים. בניגוד למחוזות האחרים, העלייה החדה של שיעור האבטלה בצפון לא החלה עם המשבר של סוף שנת 2000, אלא נמשכת ברציפות שנים רבות, אף כי הואצה בשנות המשבר. נוסף על כך, ב-2004 היה זה המחוז היחיד שבו עלה שיעור האבטלה. התפתחות האבטלה בירושלים ייחודית בהשוואה לשאר אזורי הארץ, וייתכן שהדבר קשור למשקל הגבוה של המגזר הציבורי בתעסוקה בעיר. בניגוד לעלייה החדה של שיעור האבטלה ביתר האזורים, שיעורה בירושלים כמעט לא עלה בשנים של שיא המשבר

לשאר אזורי הארץ מבחינת מספר הלינות. העלייה נובעת כמעט כולה מלינות הישראלים. למגמה זו משמעות רבה מבחינת השפעת המשבר בתיירות החוץ.

המשבר בתיירות הנכנסת בסוף 2000 הורגש היטב בירידת

(2001-2002), ולא ירד ב-2004 עם ירידתו ביתר האזורים (למעט הצפון, שבו האבטלה, כאמור, עלתה).

היציאה מהמיתון בשנתיים האחרונות התבטאה בשיעורי האבטלה במרכז באופן שונה מאשר בשאר אזורי הארץ. עם תחילת ההתאוששות ב-2003 המשיכה האבטלה לעלות דווקא במחוזות תל אביב והמרכז, אך ירדה מעט בדרום ובצפון וביתר שאת בירושלים. לעומת זאת, עם התבססות הצמיחה ב-2004, הורגש השיפור בשוק העבודה בעיקר במרכז: האבטלה ירדה בשיעור החד ביותר במחוז תל אביב, ירדה בשיעור מתון יותר במרכז ובדרום, וכאמור עלתה בצפון.

גם לשיעור האבטלה יש חסרונות כמדד להשוואת המצב הכלכלי באזורים השונים. זאת בין היתר משום ששינויים בשיעור האבטלה בכל אזור מושפעים גם משינויים בשיעור ההשתתפות בכוח העבודה, מתנועות הגירה בין האזורים, ומשינויים בהרכב הגילים, וכן משום שעבור חלק מהפרטים אזור המגורים שונה מאזור התעסוקה. יוזכר גם, כי מלבד הבדלים בשיעור האבטלה ייתכנו הבדלים במדדים נוספים למצבו של שוק העבודה האזורי, כגון שיעור המועסקים במשרות חלקיות ורמת השכר.

לוח 1: חשבונאות לאומית, 2004
(אחוזים, במחירים קבועים, בניכוי עונתיות)

* התקופה הנסקרת ¹	2004					2004	
	IV	III	II	I			
שיעורי השינוי הממוצעים במונחים שנתיים (כל רביע לעומת קודמו)							
12	4.0	4.8	3.4	4.4	3.4	4.3	התוצר המקומי הגולמי
12	5.6	7.5	4.8	5.7	4.4	6.1	התמ"ג של המגזר העסקי
12	6.5	14.0	3.2	3.2	6.1	5.7	הצריכה הפרטית
12	8.7	-1.2	52.3	11.4	-16.6	6.4	ההשקעה המקומית הגולמית
12	3.0	14.7	0.6	-8.8	6.8	-1.7	ההשקעה בנכסים קבועים
12	13.0	5.7	2.3	12.2	34.7	14.9	היצוא של סחורות ושירותים
12	13.7	1.9	3.9	17.0	35.0	16.2	היצוא של סחורות ושירותים למעט יהלומים
12	12.7	4.7	12.3	7.7	27.6	12.0	היבוא של סחורות ושירותים
12	14.4	13.9	-0.6	14.6	31.9	12.9	היבוא של סחורות ושירותים למעט יהלומים
12	-1.3	-4.9	-2.7	0.6	2.0	-1.9	הצריכה הציבורית
12	-2.1	-4.4	-5.7	-0.3	2.3	-1.3	הצריכה הציבורית למעט היבוא הביטחוני

* החודש האחרון שלגביו יש נתון.
¹ שיעור השינוי לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
 המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח 2: אינדיקטורים לפעילות העסקית, 2004 ו-2005
(אחוזים, בניכוי עונתיות, פרט לנתוני ענף הבנייה)

* התקופה הנסקרת ¹	2005		2004				2004	
	I	IV	III	II	I			
שיעורי השינוי הממוצעים במונחים שנתיים (כל רביע לעומת קודמו)								
3	4.0	-1.5	3.4	3.9	6.0	7.2	4.3	המדד המשולב למצב המשק
3	3.9	0.8	3.4	7.4	4.3	0.4	4.0	המסחר הקמעוני המאורגן
2	6.8	2.0	7.9	8.7	3.2	12.0	7.2	הייצור התעשייתי (ללא יהלומים)
12	7.8		14.5	2.1	2.2	13.0	7.5	מדד הפדיון בענף המסחר
2	8.0	4.1	7.2	8.5	4.6	13.7	8.3	מדד הפדיון - מסחר ושירותים
3	48.8	57.9	2.9	14.6	35.6	20.2	42.8	כניסת תיירים
הבנייה למגורים								
12	2.2		66.3	-22.5	-7.7	-8.3	-8.9	התחלות הבנייה של דירות
12	3.1		96.0	-27.9	-29.0	12.7	-7.6	גמר הבנייה של דירות
הבנייה שלא למגורים								
12	33.3		48.5	-8.6	-65.2	568.3	-15.1	שטח ההתחלות
ממצאי סקר החברות (מאזן הנטו) ²								
3		23	15	17	18	33		המאזן המשוקלל של המגזר העסקי
3		16	26	22	20	32		תפוקת החברות התעשייתיות
3		41	37	**16	**12	60		מכירות חברות המסחר

* החודש האחרון שלגביו יש נתון. ** מציין תוצאה בלתי מובהקת ברמה של 10 אחוזים.
¹ שיעור השינוי לעומת התקופה המקבילה אשתקד.
² מאזן הנטו הוא הפרש בין מספר החברות המדווחות על עלייה לבין אלה המדווחות על ירידה, כאחוז מסך החברות המדווחות.
 המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד הבינוי והשיכון ועיבודי בנק ישראל.

לוח 3: אינדיקטורים להתפתחות שוק העבודה, 2004 ו-2005
(בניכוי עונתיות)

* התקופה הנסקרת	2005		2004				2005	2004	
	I	IV	III	II	I	I	IV		
שיעור השינוי (כל רביע לעומת קודמו)									
12	1.3	-0.2	-0.1	0.5	0.7		2,677		כוח העבודה האזרחי
12	2.2	0.0	0.2	0.8	0.9		2,410		המועסקים הישראלים
12	0.9	1.4	-0.7	0.7	-0.6		728		במגזר הציבורי
12	2.8	-0.4	1.0	0.8	1.4		1,686		במגזר העסקי
12	-6.0	-1.0	7.1	-6.3	-5.3		227		מועסקים זרים ושטחים (לא מנוכה עונתיות)
12	-0.3	-1.1	-0.3	-0.8	0.5		36		ממוצע שעות העבודה השבועיות למועסק
12	-1.0	-1.0	0.6	-1.7	1.2		79,614		תשומת העבודה במגזר העסקי (כולל שטחים וזרים)
12	1.9	-1.0	-0.3	-1.1	2.1		69,447		ישראלים בלבד
12	1.5	-0.3	-0.6	-0.2	-0.8		17,672		תשומת העבודה במגזר הציבורי (ישראלים)
12	-5.9	-2.1	-2.9	-2.2	-1.1		267		הבלתי מועסקים
1	-1.2	0.0	-2.8	2.9	-1.5	-0.6	229	229	דורשי העבודה
3	-17.9	-0.1	-3.5	-2.6	-11.4	-3.7	70	70	התביעות לתשלומי דמי אבטלה
(ש"ח, נתונים מקוריים)									
1	1.4	-0.4	2.0	1.6	-3.8	3.1	6,938	6,679	השכר הריאלי למשרת שכיר ²
1	1.0	-1.6	7.3	4.8	-13.0	8.3	6,791	6,488	במגזר הציבורי
1	1.6	1.6	0.7	0.5	-1.0	1.0	7,009	6,768	במגזר העסקי
1	2.3	-0.5	2.4	1.9	-3.5	3.0	7,329	7,096	השכר הנומינלי למשרת שכיר ²
1	2.0	-2.5	6.7	4.7	-11.1	7.4	7,173	6,893	במגזר הציבורי
1	2.5	1.3	1.1	0.7	-0.3	0.7	7,404	7,190	במגזר העסקי
(אחוזים, מנוכה עונתיות)									
12	-0.8	54.5	54.9	55.2	55.1				שיעור ההשתתפות
12	0.3	49.1	49.3	49.4	49.2				שיעור התעסוקה
12	-8.9	10.0	10.2	10.5	10.7				שיעור האבטלה
12	21.0	42.6	39.7	42.6	38.7				עומק האבטלה ³

* החודש האחרון שלגביו יש נתון.

¹ שיעור השינוי לעומת התקופה המקבילה אשתקד (נתונים מקוריים).

² כולל זרים ועובדים מהשטחים.

³ המובטלים המחפשים עבודה מעל חצי שנה מתוך סך כל המובטלים.

מקור הנתונים: סקר כוח אדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. למעט נתוני הישראלים והלא ישראליים במגזר העסקי, תשומת העבודה במגזר העסקי וסך המועסקים הישראלים, אשר מקורם באומדני החשבונאות הלאומית של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח 4: סחר החוץ, מאזן התשלומים ויתרות מטבע החוץ, 2004 ו-2005
(מנוכה עונתיות)

* הנסקרת ¹	התקופה	2005	2004				2004
		I	IV	III	II	I	
שיעורי שינוי ממוצעים ² (כל רביע לעומת קודמו)							
המסחר בסחורות ³							
3	17.2	-2.5	10.2	-3.3	5.8	11.1	21.2
יבוא הסחורות							
3	13.3	-5.3	13.5	-2.4	0.4	9.7	17.8
מזה: נכסי הצריכה							
3	12.5	0.0	3.9	-3.7	5.9	13.1	16.0
נכסי ההשקעה							
3	20.2	-2.5	11.6	-3.4	7.4	10.8	24.4
התשומות לייצור							
3	16.4	-3.6	8.9	0.3	2.8	11.7	21.1
יצוא הסחורות							
3	16.1	-4.2	8.0	0.8	3.7	11.0	21.0
מזה: היצוא התעשייתי							
3	12.4	-6.3	3.2	1.2	5.4	11.8	21.2
מזה: טכנולוגיה עילית							
מיליוני דולרים							
מאזן התשלומים							
12			13,145	12,825	12,601	11,961	50,376
יצוא הסחורות והשירותים							
12			13,770	13,198	12,609	12,402	52,048
יבוא הסחורות והשירותים							
12			-625	-373	-8	-440	-1,672
העודף (הגירעון) בחשבון סחורות ושירותים							
12			16	269	327	164	504
העודף (הגירעון) בחשבון השוטף							
12			-613	409	-1,067	-1,397	-2,668
החשבון הפיננסי (למעט יתרות המט"ח) ⁴							
12			724	-361	744	511	1,618
מזה: ההשקעות הישירות של תושבי חוץ ⁴							
12			1,623	482	1,149	2,150	5,404
השקעות תושבי חוץ בתיק ניירות ערך למסחר ⁴							
12			180	509	424	3,348	4,461
ההשקעות הישירות וההשקעות של תושבי ישראל בתיק ניירות ערך למסחר בחו"ל ⁴							
12			-9.7	-7.2	-8.0	-6.7	-9.7
החוב החיצוני נטו (באחוזי תוצר) ⁴							
3		26,703	26,632	25,839	25,712	26,162	26,632
היתרות בבנק ישראל, לסוף תקופה ⁴							

* החודש האחרון שלגביו יש נתון.

¹ שיעור השינוי לעומת התקופה המקבילה אשתקד (נתונים מקוריים).

² שיעורי השינוי מתייחסים להיקפים הדולריים של היבוא והיצוא, לא לשינויים כמותיים.

³ נתוני המסחר בסחורות הם ללא אוניות, מטוסים, יהלומים ודלק.

⁴ נתונים מקוריים.

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח 5: מדדים להתפתחויות הכלכליות במדינות המתקדמות והמתפתחות¹
(אחוזי שינוי שנתיים)²

2005	2004	2003	2002	
תחזית				
4.3	5.1	4.0	3.0	התמ"ג העולמי
2.6	3.4	2.0	1.6	במדינות המתקדמות
6.3	7.2	6.4	4.7	במדינות המתפתחות
7.4	9.9	4.9	3.3	הסחר העולמי
6.5	8.5	3.6	2.6	במדינות המתקדמות יבוא
5.9	8.1	2.8	2.2	יצוא
12.0	15.5	8.9	6.1	במדינות המתפתחות יבוא
9.9	13.8	10.7	6.7	יצוא
23.2	30.7	15.8	2.5	מחירי הסחורות הלא מעובדות (בדולרים) נפט ³
3.8	18.8	7.1	0.8	אחר
2.0	2.0	1.8	1.5	במדינות המתקדמות (מדד המחירים לצרכן)
3.3	1.8	1.2	1.9	על הפיקדונות בדולרים ⁴
2.3	2.1	2.3	3.3	על הפיקדונות באירו
6.1	6.3	6.6	6.4	במדינות המתקדמות שיעור האבטלה

¹ בהגדרות ה-World Economic Outlook ישראל נכללת בין המדינות המתקדמות. המדינות המתקדמות כוללות את המדינות המפותחות וחלק מהשווקים המתעוררים.

² פרט לשיעורי הריבית והאבטלה.

³ המחיר הממוצע של חבית נפט ב-2004 היה 37.76 דולרים של ארה"ב.

⁴ ריבית ה-LIBOR לשישה חודשים על הפיקדונות בדולרים; ריבית ה-LIBOR לשלושה חודשים על הפיקדונות באירו. המקור: World Economic Outlook (IMF), לפי העדכון מאפריל 2005.

לוח 6: ביצוע התקציב המקומי של הממשלה לעומת יעד הגירעון, 2004 ו-2005

* התקופה הנסקרת	2005		2004				2004	
	I	IV	III	II	I			
12		2.6	0.6	1.4	0.3	1.2	הגירעון המקומי של הממשלה כאחוז מהתוצר	
							הסטייה מתוואי התקציב המקומי ללא אשראי ¹ (במיליארדי ש"ח)	
3	7.1	1.7	2.7	-2.3	-2.5	0.5	-1.5	בהכנסות הממשלה
3	4.2	-2.5	3.0	-4.5	-2.2	0.1	-3.4	בהוצאות הממשלה
3	-2.8	-4.2	0.3	-2.2	0.3	-0.4	-1.9	בגירעון המקומי
3	-5.4	-3.7	9.8	3.3	7.4	-0.1	20.4	הגירעון הכולל של הממשלה (במיליארדי ש"ח)
								שיעור השינוי לעומת התקופה המקבילה אשתקד (אחוזים)
3	4.5	4.2	4.8	1.0	5.6	10.0	4.6	הכנסות הממשלה ממסים
3	3.9	6.1	1.4	-1.7	1.4	7.8	3.1	מזה: הכנסות ממס הכנסה נטו
3	2.9	1.2	4.8	4.1	6.1	4.1	4.7	הכנסות ממע"מ ברוטו
3	5.6	-1.0	11.7	-4.4	-5.2	-2.1	0.2	הוצאות הממשלה
2	-1.3	-3.6	-0.5	-4.6	-7.6	-6.5	-4.9	קצבאות הביטוח הלאומי
2	-14.1	-17.2	-8.7	-18.3	-16.2	-7.8	-12.8	מזה: דמי אבטלה
2	0.7	-10.8	6.9	-4.4	-19.8	-15.9	-9.7	הבטחת הכנסה
3	3.3	2.2	4.5	-0.7	0.0	2.7	1.6	גבייה של המוסד לביטוח לאומי מהציבור

* החודש האחרון שלגביו יש נתון.

¹ התוואי נקבע בהתאם ליעד גירעון של 4 אחוזי תוצר ב-2004 ו-3 אחוזי תוצר ב-2005.

² השינוי בתקופה הנסקרת הוא לעומת התקופה המקבילה אשתקד. שינוי זה לא חושב עבור הסטייה מהתוואי אלא עבור הסעיפים המוגדרים. המקור: משרד האוצר.

לוח 7: מדדי מחירים נבחרים - קצב השינוי במהלך התקופה, 2004 ו-2005
(אחוזים, במונחים שנתיים)

* התקופה הנסקרת	2005		2004				2004	
	I	IV	III	II	I			
								שיעורי השינוי במהלך הרביע
3	-1.2	-2.4	0.0	-0.8	6.2	-0.4	1.2	מדד המחירים לצרכן
3	0.2	-1.5	2.0	-1.9	8.5	0.0	2.1	מדד המחירים למעט דיוור, פירות וירקות
3	0.3	0.9	-0.3	0.7	7.2	2.6	2.5	מדד המחירים לצרכן, ללא דיוור וללא פירות וירקות, מבוקרים, הלבשה והנעלה
3	-10.0	-4.8	-14.9	0.4	5.8	0.0	-2.5	מדד מחירי הדיור
3	5.8	4.0	7.7	2.4	11.1	9.2	7.6	מדד המחירים הסיטוניים
3	-7.4	-1.2	-13.1	-1.7	1.2	10.4	-1.2	שער החליפין של הדולר
3	-2.5	-3.5	-1.4	-1.7	-0.5	11.5	1.8	שער החליפין של הסל

* החודש האחרון שלגביו יש נתון.

¹ שיעור השינוי במהלך 6 החודשים האחרונים.

המקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

לוח 8: המצרפים המוניטריים והאשראי הבנקאי החופשי, 2004 ו-2005
(שיעורי השינוי במונחים שנתיים, אחוזים)

* התקופה הנסקרת	התקופה הנסקרת	מצטבר ב-12 החודשים האחרונים	2005		2004				2004	
			I	IV	III	II	I			
		במהלך התקופה	לעומת התקופה הקודמת							
3	8.8	15.9	20.3	1.4	21.4	24.2	32.1	18.0	M1 (אמצעי התשלום) ¹	
3	2.8	5.1	6.9	5.7	7.7	-0.4	3.6	4.2	M2 ²	
3	5.6	6.4	9.3	5.1	5.7	4.2	7.0	4.6	M3 ³	
3	-2.3	-0.6	-3.4	0.3	-0.6	1.8	7.4	1.2	האשראי הבנקאי החופשי	
3	8.4	8.6	9.1	11.5	6.6	7.0	8.5	5.6	האשראי השקלי הלא-צמוד	
3	-4.7	-4.3	-6.1	-7.0	-4.0	-3.4	16.4	0.0	האשראי הצמוד למדד	
3	-13.6	-7.7	-16.5	-4.3	-5.2	2.5	-5.7	-2.8	האשראי הצמוד למט"ח+האשראי במט"ח	

* החודש האחרון שלגביו יש נתון.
¹ פיקדונות העו"ש + המזומן שבידי הציבור.
² M1 + פז"ק לא-צמוד (עד שנה) + פח"ק.
³ M2 + פז"ק צמוד (עד שנה) + עו"ש צמוד.
 המקור: בנק ישראל, המחלקה המוניטרית.

לוח 9: הריביות, התשואות ומדד המניות, 2004 ו-2005
(אחוזים)

* התקופה הנסקרת	התקופה הנסקרת	2005		2004				2004	
		I	IV	III	II	I			
		הריבית הנומינלית							
3	3.5	3.3	3.8	3.8	3.8	4.3	3.9	האפקטיבית על ההלוואה המוניטרית	
2	2.9	2.7	3.1	3.1	3.1	3.4	3.1	על פח"ק	
2	7.0	6.7	7.2	7.3	7.4	7.9	7.4	על האשראי החופשי במט"ח	
3	2.4	2.7	2.2	1.6	1.2	1.0	1.5	על אירו-דולר לשלושה חודשים	
3	4.4	4.2	4.6	4.8	5.0	4.8	4.8	התשואה לפדיון של מק"ם	
3	4.0	3.8	4.2	4.3	4.3	4.1	4.2	התשואה לפדיון של אג"ח ל-10 שנים	
3	3.4	3.1	3.6	3.8	3.9	3.8	3.8	התשואה לפדיון של אג"ח ל-5 שנים	
3	2.1	2.5	1.8	2.2	2.2	1.8	2.0	הציפיות לאינפלציה (ברוטו)	
3	19.9	6.6	12.5	-9.7	5.8	9.2	17.4	שיעור השינוי במדד המניות הכללי (רביע לעומת קודמו)	

* החודש האחרון שלגביו יש נתון.
 המקור: בנק ישראל, המחלקה המוניטרית.